

ВЕЧІРНІ ВВ ІСТІ

31(572),
3–9 вересня 2018 р.

НОВА КОНСТИТУЦІЯ УСУНЕ ВАДИ
НИНІШНЬОЇ СИСТЕМИ ВЛАДИ

стор 2

УКРАЇНЦІ ВИБУДОВУЮТЬ
НОВИЙ АГРАРНИЙ КУРС

стор 3

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ:
ПЕРЕНОСИТИ ЧИ НЕ ПЕРЕНОСИТИ

стор 4

Національний банк України курс гривні стабілізував, стабілізував... та не вистабілізував. Долар знову поповз угору. Минулого тижня регулятор, витративши на підтримання нацвалюти ще частину золотовалютних резервів, виступив із несподіваною заявою: дотримуючись політики гнучкого курсоутворення, НБУ не збирається втримувати курс гривні.

НАЦБАНК КИНУВ ГРИВНЮ

Нацбанк ще з 2014 року прагнув відхреститися від відповідальності за стабільність гривні, покладеної на нього Конституцією України. 99 стаття Основного закону гласить: «Забезпечення стабільності грошової одиниці є основною функцією центрального банку держави — Національного банку України».

Зрозуміло, що нестримний ріст «вічно-зеленого» дещо псував імідж «кращого банкіра в світі» за версією Порошенка — пані Гонтаревої. Тому в регуляторі запропонували не зміцнювати гривню, а... змінити Конституцію, яка нібито вводить в оману громадян щодо відповідальності НБУ.

Ця дика думка була, звісно, озвучена не самою Валерією Олексіївною, а її заступником — Олександром Писаруком, якого пізніше «пішли у відставку», замінивши нинішнім керівником НБУ Яковом Смолієм.

Минуло чотири роки, і тепер уже з вуст заступника голови Нацбанку Олега Чурирія пролунало таке послання: «У нас вже 3,5 року плаваючий курс. Національний банк не відповідає за курс ні за законом, ні за Конституцією. Мета Національного банку — досягнення низької стабільної інфляції, а не досягнення якогось курсу».

За його словами, ідея підтримання курсу хибна в корені, оскільки Нацбанк не друкує долари і євро, а підтримувати курс можна тільки якщо набирати валютні борги або витрачати резерви.

«З 2011-го по 2014 рік для підтримання курсу на певному рівні Національний банк витратив 40 млрд дол. Наш борг в іноземній валюті — 46 млрд дол. Так от порахуйте: 40 млрд дол. ми витратили на втримання курсу на рівні 8, і це ні до чого хорошого не призвело», — додав Чурирій.

Фінансовий експерт Олексій КУЩ у коментарі «ВВ» зазначив, що Нацбанк,

який привласнив собі лаври Конституційного суду в частині трактування норм Основного закону, врешті зрозумів нездійсненність мрії про внесення змін до Конституції і відмовився від цієї ідеї.

«З 2014 року регулятор працює за трафаретом, створеним МВФ. До речі, в НБУ відбувається постійна ротація серед заступників голови: один попрацював і поїхав трудитися до Фонду, другий, навпаки, прибув із МВФ. І відмова від контролю курсу є кліше, нав'язаним зовнішніми кредиторами. Тому що Нацбанк повинен опікуватися не стабільністю нацвалюти, а тим, щоб країна своєчасно віддавала зовнішні борги. А для цього потрібно поповнювати внутрішні резерви, не розбазарюючи їх на зміцнення гривні. При цьому тягар інфляції й необхідності повернення боргів перекладається на плечі населення», — констатував він.

(Закінчення на стор. 6)

**ДЛЯ ТОГО ЩОБ
НЕ БУЛО ДЕВАЛЬВАЦІЇ
Й ПОСТІЙНОГО
ЗРОСТАННЯ ЦІН,
ПОТРІБНО ЗМІНЮВАТИ
СТРУКТУРУ ЕКОНОМІКИ,
ОСКІЛЬКИ ДІЮЧА —
ПОВНІСТЮ
ЗАЛЕЖНА ВІД
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
КОН'ЮНКТУРИ —
ЗАПРОГРАМОВАНА
НА ПЕРІОДИЧНІ КРИЗИ**

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

Рекомендована ціна
3 грн 50 коп.

Нині упроваджується схема, за якою найбагатші українські підприємства мають бути «приватизовані» без сплати грошей — тобто передані в таку собі концесію. Це стосується, зокрема, українських портів та Одеського припортового заводу. І вже в найближчі тижні в парламенті можуть розглянути законопроект, який дозволить реалізувати жакливу схему. Про це заявила лідер партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко під час зустрічі з вітчизняними портовиками в Одесі.

«Вже в розмові із працівниками портів починаєш розуміти весь масштаб державної корупції, яка була б неможливою без підтримки діючої влади. Зараз упроваджується зловісна схема, за якою найбагатші підприємства (а їх немало — починаючи з «Укргазвидобування» й закінчуючи Одеським припортовим заводом та одеськими портами) мають бути передані в концесію. Тобто їх хочуть не запропонувати інвесторам, а за безцінь віддати шахраям, які прибутки виводитимуть в офшори. Ці люди нічого не тямлять у галузі, втім рвуться керувати і, звісно, отримувати прибуток. Водночас соціальна сфера, зокрема захист працівників, їх не цікавить. До речі, до парламентських канікул нам вдалося відбити «Укртрансгаз», який так само хотіли передати в концесію. Але розслаблятися рано. Найближчим часом з усіх сил будуть протягувати законопроект про спрощення передачі в концесію ключових стратегічних об'єктів державної власності. Цей документ, який, зрозуміло, не враховуватиме інтереси держави, громад, працівників, буде поставлений на голосування впродовж перших сесійних тижнів», — розповіла Юлія Тимошенко.

Лідер «Батьківщини» зазначила, що до Одеси вона приїхала, щоб почути безпосередньо від профспілкових діячів та робітників про стан справ на підприємствах, спільно накреслити стратегію захисту країни

Нова Конституція усуне вади нинішньої системи влади

ЛІДЕР «БАТЬКІВЩИНИ» ПРИЇХАЛА ДО ОДЕСИ, ЩОБ ОБГОВОРТИ СТРАТЕГІЮ ЗАХИСТУ КРАЇНИ ВІД ЗАКОНОДАВЧОГО РЕЙДЕРСТВА

від цього законодавчого рейдерства.

«Разом із профспілками, які представляють порти, і працівниками Одеського припортового заводу ми складемо план першочергових дій заради захисту державної інфраструктури. Хоча цей план наша команда почне реалізовувати в опозиції, ми знаємо, на які больові точки влади треба натиснути. Також цей покроковий план стане частиною Нового економічного курсу України. І вже одразу після президентських виборів ми знатимемо, в який спосіб швидко відновити потужність українських портів, щоб вони працювали на користь держави, громад і колективів», — пояснила політик.

Юлія Тимошенко, зокрема, зауважила, що загалом Новий економічний курс України передбачає докорінну зміну

роботи Нацбанку, податкової системи, політики кредитування, а також зняття бюрократичних перепон на шляху розвитку економіки.

«Ми маємо сировинну економіку з дуже слабкою, можна сказати, нікчемною грошово-кредитною політикою. Та ми мусимо будувати економіку інноваційного типу, щоб якимось чином вписатися в індустріальну революцію. Ми зобов'язані стати на рейки економіки знань: не сировина має бути головною прибутковою статтею, а інтелектуальні рішення, які докорінно змінять систему виробництва та й усі економічні засади нашого життя. Тобто ставка має бути зроблена на інтелект», — запернула партійний лідер.

Також вона розповіла, що нині здійснює поїздки країною з єдиним завданням — обговорити з інтелектуалами, що пред-

ставляють різні регіони, новий Суспільний договір та проект нової Конституції, які допоможуть переформувати систему управління державою. Політик впевнена: якщо ми не змінимо Основний закон, то довіку гратимемо в лотерею під назвою «в очікуванні доброго царя».

«Нині система управління в державі неконтрольована — ніхто ні за що не відповідає. Саме тому нам потрібен новий Суспільний договір, який би чітко визначив принципи й правила життя суспільства.

І вже на його основі створюватиметься нова Конституція, яка усуне вади нинішньої владної системи, посилить місце самоврядування, надасть і фахівцям, і простим людям можливість формувати порядок денний життя країни. Завершити роботу з розробки Суспільного договору та на-

родної Конституції потрібно до президентських виборів. А вже після народного волевиявлення новий президент має винести проект Основного закону на всеукраїнський референдум», — констатує Тимошенко.

За словами політика, останніх 27 років українці експериментують, витягуючи з міченої колоди то одного, то іншого царя-президента. Всі попередні експерименти закінчувалися невдало. Цю лотерею треба припинити. На думку Тимошенко, Україна має стати парламентською республікою канцлерського типу.

«Понад 30 найуспішніших країн у світі мають саме парламентську форму правління. Тож варто перейняти успішний досвід.

Це один із важливих моментів — контроль за владою та різноманітними державними інституціями. Для цього проект нової Конституції передбачає створення Національної асамблеї самоврядування, яка була б незалежною від політики й призначала керівників ГПУ, ДБР, ЦВК, різних контролюючих органів. Який зараз вигляд має система контролю? НАЗК начебто має боротися із корупцією у владі... А хто формує НАЗК? Уряд. ГПУ повинна розслідувати злочини, вчинені високопосадовцями. Та чи можливо це, якщо генпрокурор — кум президента?» — пояснила лідер «Батьківщини».

Надважливе завдання нової Конституції — зробити суд справедливим. Судова система має бути виведена з-під політичного впливу. Саме громади повинні обирати мирових суддів та суддів першої інстанції. До того ж треба створити Палату честі, яка займеться очищенням системи та буде притягати до відповідальності недобросовісних суддів.

Разом із тим Юлія Тимошенко звернула увагу на те, що нині від управління державою повністю відсторонені професіонали. «У нас біля керма люди, які не мають зеленого поняття, як працює та чи інша галузь, зокрема транспортна. А професіоналів навіть на поріг міністерств не пускають. Так от, нова Конституція передбачає створення всеукраїнських асоціацій за різними профілями, які матимуть низку прав і повноважень: наприклад, подавати відповідні законодавчі ініціативи, мати право вето уваги в разі, якщо через парламент протягують неприпустимий, на думку фахівців, законопроект. Також асоціації зможуть ветоувати кандидатури керівників, які, як вони вважають, є випадковими в їхній галузі», — підкреслила Тимошенко.

Лідер «Батьківщини» для прикладу зауважила, що проблемами портового господарства й контролю за їх розв'язанням, відповідно до проекту нової Конституції, займатиметься профільна Асоціація портовиків.

Микола БИКОВ

Фото Олександра ПРОКОПЕНКА

КОНТЕКСТ

Юлія Тимошенко зустрілася із партійцями Одещини

Кожного року Одеська обласна «Батьківщина» підбиває підсумки роботи, складає відповідні рейтинги, які виявляють найпрацьовитіший район області.

Саме на такий захід завітала Юлія Тимошенко — аби привітати та нагородити не тільки членів партії, а й завзяту та креативну молодь із Одеської обласної «Батьківщини молоді».

Також під час зустрічі обговорювався план дій щодо захисту підприємств державної інфраструктури. За словами керівника партійної організації Одещини Олега Радковського, зустріч із портовиками засвідчила: проблеми, що існують у галузі, цілком можна розв'язати.

«Портовики разом із лідером партії «Батьківщина» Юлією Тимошенко обговорили проблемні питання та накреслили шляхи виходу з ситуації, що склалася в портах Одеської області.

Крім того, керівники профспілкових організацій портів виклали своє бачення реформування галузі, яке Юлія Володимирівна пообіцяла обов'язково врахувати під час розробки програми розвитку України і Нового курсу», — зазначив Олег Радковський.

Вітчизняний агропромисловий комплекс не даремно називають локомотивом української економіки. Попри те, що АПК формує 14% валового внутрішнього продукту України, долю людей, які працюють на землі, вирішують політики й чиновники на Печерських пагорбах, котрі зазвичай навіть не знають про реальні проблеми фермерів. Вони ухвалюють рішення, які перешкоджають розвитку АПК, на користь дуже вузького сегмента великих агрохолдингів. Але так не має бути. І навіть попри це фермери продовжують забезпечувати продовольчу безпеку країни й наповнювати держбюджет.

Задля справжнього розвитку фермерства й добробуту селянства команда «Батьківщини» на чолі із Юлією Тимошенко разом із фахівцями галузі розробили Новий аграрний курс України, який тепер обговорюється з фермерами та сільгоспвиробниками. Все це робиться заради того, щоб покровити план дій, зафіксований у Новому курсі, зробив успішним та можливим аграрний комплекс, а також сильною та процвітаючою нашу країну.

Нагадаємо, наприкінці березня «Батьківщина» разом із громадськими «Всеукраїнською аграрною радою» і «Аграрним союзом України» підписали меморандум щодо проведення реформ у сільському господарстві та забезпечення розвитку сільських територій. А минулого тижня Юлія Тимошенко разом із фахівцями відвідала південні регіони України, щоб почути від людей, які працюють на землі, їхні пропозиції щодо розвитку галузі.

Заступник голови партії «Батьківщина» Іван Кириленко під час міжрегіонального форуму, який відбувся в Миколаєві, зазначив, що Новий аграрний курс — це не модернізація чи перебудова країни.

«Це — побудова нової країни за зовсім іншими лекалами, в основі якої буде не стрижень монополії, а стрижень свободи, рівності та справедливості. Свобода кожної особистості та право жити, як вона може і хоче, свобода економічного вибору. Тому в основі основ не ВВП і не тонни надтої, а людина — безцінний капітал, який ми сьогодні втрачаємо шаленими темпами», — підкреслив він.

За словами Івана Кириленка, одним із пріоритетів Аграрного курсу є розвиток сімейного фермерства, створення нових робочих місць та демонополізація всіх підприємств у сільгоспсекторі. Він включає в себе і такі напрямки, як впорядкування сільськогосподарських земель, повну їхню інвентаризацію та

Українці вибудовують Новий аграрний курс

попередження будь-яких спроб рейдерства.

Депутат від «Батьківщини» також наголосив на необхідності повної детінізації всіх процесів в аграрному комплексі та зміни грошово-кредитної політики, спрямованої на підтримку та розвиток аграрного сектора — перехід на доступні кредити для кожного фермера у спеціально створеному державному фермерському банку із страхуванням ризиків, половину з яких на себе візьме держава.

«Ми приїхали до регіонів не нав'язувати свої думки й вимагати роботи те чи інше, а задля того, щоб порадитися й послухати пропозиції щодо Нового аграрного курсу з людьми, які працюють на землі», — підкреслив Іван Кириленко.

І фермерам та сільгоспвиробникам було що сказати. Так, голова громадської спілки «Аграрна самооборона Миколаївщини»

Михайло Любченко констатував, що аграрії побоюються ухвалення та вступу в дію закону про продаж землі.

«Ми сумніваємося в тому, що зможемо конкурувати з великим капіталом, який прийде сюди з грубими грошима», — зазначив він. А також звернув увагу на те, що фермерам завдали удару, коли скасували відшкодування ПДВ. Адже фактично в них відібрали 20% доходу, який вони витрачали на техніку та її модернізацію тощо. Крім того, пан Любченко вважає за необхідне звернути належну увагу держави та аграріїв на відновлення систем зрошування, завдяки якому врожайність зростає у декілька разів.

Своєю чергою головний інженер ТОВ «Укрфлора» Ігор Павлюк звернув увагу на тепличні господарства, які наразі зупинили свій розвиток через відсутність державної підтримки,

скасування відшкодування ПДВ, контрольований та неконтрольований ввіз продукції.

Але найбільшій проблемою, про яку розповідали на форумі, залишається тема аграрного рейдерства.

За словами лідера «Батьківщини» Юлії Тимошенко, це ганебне явище є терором проти фермерів. «Усі знають, що силової структури, місцева влада, їхні бандформування та їхні тінкові «підприємці» — одна велика машина, яка забирає те, що їй не належить», — підкреслила вона, зазначивши, що час покласти край знущанню над людьми, які працюють на землі. І реалізація Нового аграрного курсу в цьому допоможе.

Політик наголосила, що українські селяни без землі — це люди, які не матимуть майбутнього. Тому треба правильно закріпити чорноземи за тими, хто їх обробляє і на них живе.

ДУМКА

«Потрібно перенести вектор підтримки держави саме на людей: аграріїв, фермерів, селян»

Вадим ІВЧЕНКО,
народний депутат України
від «Батьківщини»:

«29 серпня в Миколаєві Юлією Тимошенко було ініційовано проведення Міжрегіонального форуму «Новий аграрний курс України». Що змінить він для аграріїв?»

По-перше, потрібно перенести вектор підтримки держави саме на людей: аграріїв, фермерів, селян. По-друге, маємо невідкладно впорядкувати питання із сільськогосподарською землею — завершити її інвентаризацію. Серед пріоритетів аграрного курсу — розвиток сімейного фермерства, створення нових робочих місць, викорінення такого ганебного явища, як рейдерство, та демонополізація всіх підприємств у аграрному секторі. Проводячи форум, лідер «Батьківщини» чітко наголосила, і ми маємо це розуміти, що від реформи лише однієї галузі в країні істотних змін не відбудеться. Адже викоринити рейдерство можливо буде лише тоді, коли наша правоохоронна система запрацює в інтересах

людей, судова — каратиме злочинців. Маємо змінювати всю систему в країні.

Форум скликався не для того, аби розповісти, як і що ми можемо зробити. Це нагада, де ми чітко дослухаємось до побажань та прагнень аграріїв, представників «Аграрного союзу України», «Всеукраїнської аграрної ради», експертів та науковців, які виступили на ньому та висловили свої сподівання щодо Нового аграрного курсу. Говорили як про зміну діючої Конституції, так і про конкретні галузеві речі, зокрема про податок з одного гектара, передачу земель територіальним громадам, необхідність того, аби наділами володіли люди, які на них працюють.

Особливий наголос зробили доповідачі на тому, що в нашій програмі ґрунтовно прописані питання фінансово-кредитної політики, які зараз взагалі не вирішуються. Сьогодні у нас вже немає права на помилку. У країні немає такого права! Ми разом пишемо правила, за якими держава зможе розвиватися та вирватися з корупційного болота. І тільки від нас залежить, чи розпочнемо ми ці правила втілювати або будемо і далі занурюватися у безкарність, безвладдя, корупцію та бідність».

Юлія Тимошенко зазначила, що сьогодні її команда докладає всіх зусиль, щоб не дозволити зробити землю товаром зокрема через те, що вітчизняні чорноземи на тіншовому ринку вже прибрали до рук кілька родин, і тепер намагаються це узаконити. Вони також не дозволяють аграріям викупити за розумною ціною землю, на якій ті працюють. Адже якщо землю виставлятимуть на аукціони, ціна буде такою, що аграрії не зможуть конкурувати.

Тому знімати мораторій на продаж земель сільгосппризначення можна тільки за умов стабільності економіки й банківської системи та відсутності зовнішнього управління. І пріоритетне право викупу наділу за адекватною фіксованою ціною буде за фермером та сільгоспвиробником. Державі потрібно подбати й про те, щоб аграрії мали змогу купити землю в кредит на 15–20 років за ставкою в 3–5%. Крім того, взявши за приклад досвід Франції, лідер «Батьківщини» вважає за необхідне, щоб орендовані землі могли передаватися в спадщину.

Також політик вважає важливим провести зміни в податковій політиці, мінімізувавши кількість обов'язкових відрахувань. Окремих зусиль потрібно докласти для того, щоб в аграріїв було виробництво завершеного циклу — від вирощування продукції до її кінцевої переробки.

Вона навила приклад миколаївського підприємця, який виробляє із власної сировини кінцеву продукцію, яка реалізується не тільки в Україні, а вже опановує іноземні ринки. Більше того, на відходах виробництва він побудував систему енергозабезпечення підприємства, повністю відмовившись від газу і на 30% — від електроенергії.

«Якщо в Україні аграрні підприємства не торгуватимуть сировиною, а здійснюватимуть переробку — це стовідсоткова рентабельність. Такі підприємства можуть окупитися за кілька років. Це і є частина українського економічного дива. Якби наші безцінні 42 млн гектарів сільгоспземлі ефективно використовувалися, то жодні запозичення у МВФ нам не потрібні були б. Адже тільки в сфері АПК ВВП був би вдвічі, а то й втричі більшим», — сказала Юлія Тимошенко.

Задля цього лідер «Батьківщини» обіцяє зробити все необхідне: зняти імпортні мита, податки на ввезення сучасних технологій для переробки сільгосппродукції й АПК взагалі. Також вона наполягає на перегляді квот, які нам дає Європа на продаж продуктів харчування.

«Враховуючи те, що аграріїв не має доступу до розміщення своїх товарів на полицях супермаркетів, нам потрібно думати й про розвинену мережу магазинів, де реалізовуватиметься фермерська продукція. Держава повинна зробити все, щоб така мережа з'явилася», — підсумувала Юлія Тимошенко.

Олекса ГОНСЬКИЙ

Конституція — не указ, довідка — не документ

Нещодавно Верховний суд України остаточно заборонив тимчасово переміщеним особам голосувати на місцевих виборах. Причиною послужив казус, прописаний у профільному законі. В 2015 році Верховна Рада ухвалила документ про місцеві вибори, який якраз і позбавив вимушених переселенців права голосу на них. Проте не прямо, а завульовано.

Відповідно до закону, голосувати на виборах усіх рівнів мають право громадяни України, які досягли на день їх проведення 18 років і проживають у межах відповідного виборчого округу. Але в цьому ж законі наводиться перелік документів, які підтверджують місце проживання виборців: паспорт громадянина України або тимчасове посвідчення громадянина України (для тих, хто недавно набув громадянство). На ділі виявилось, що переселенці не можуть брати участь у місцевих виборах, оскільки помітка про реєстрацію місця проживання для них ставиться не в паспорт, а в довідку, яка не є документом. Витончено, що сказати.

Два роки тому жителька Алчевська Луганської області Юлія Лементар, яка переїхала до Луцька, звернулася до відділу ведення Держреєстру виборців Луцької міськради й попросила внести її до списку виборців. Але отримала відмову, після чого жінка вирішила звернутися до суду. Спочатку Феміда була на її боці. Але потім Львівський апеляційний суд скасував це рішення.

Так справа дійшла до Верховного суду, який у свою чергу також ухвалив, що тимчасово переміщені особи не можуть голосувати на місцевих виборах. Остаточно й безповоротно. Судді послалися на довідку про взяття на облік тимчасово переміщених осіб, яка засвідчує місце проживання тільки на певний період. А місце реєстрації має бути постійним!

Насправді таке рішення Верховного суду суперечить нормам кількох законів. Та найголовніше — воно порушує дві статті Конституції України: статтю 24, згідно з якою всі громадяни мають рівні конституційні права й свободи та є рівними перед законом (не може бути привілеїв чи обмежень за будь-якими ознаками, в тому числі за ознакою місця проживання!) і статтю 38, згідно з якою всі громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами, у всеукраїнському та місцевих референдумах, вільно обирати й бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Але в нашій країні, схоже, Конституція — не указ...

ДУМКА

Гібридні «права» переселенців

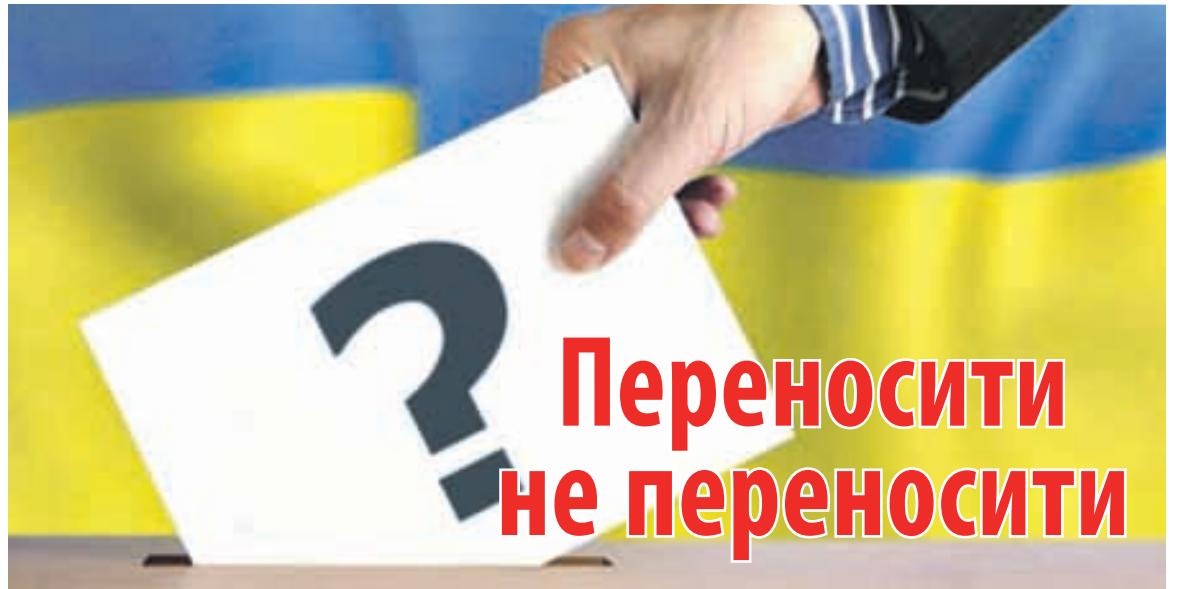

Ірина
ВЕРІГІНА,
член політради
партії
«Батьківщина»,
голова Луганської
обласної
парторганізації:

«Як житель Луганської області й, відповідно, переселенка я обурена рішенням Верховного суду. Переселенці — громадяни України. Вони живуть у територіальних громадах, відкривають свій бізнес, працюють на підприємствах, у школах, лікарнях, сплачують податки... Але в багатьох просто немає грошей, щоб купити квартиру й отримати постійну реєстрацію. Втім, багато хто мріє, коли закінчиться війна, повернутися додому.

Нас же позбавили права голосу не тільки на місцевих виборах, а й на загальнонаціональних виборах у мажоритарних округах. При цьому, відповідно до закону, самі переселенці мають право обиратися. Це якісь гібридні «права». Але ж зараз в Україні нараховується до двох мільйонів тимчасово переміщених осіб!

Знаю, що депутати від «Батьківщини» розробили законопроекти, покликані врегулювати це питання. Але ці документи просто не вносять до порядку денного Верховної Ради. Насправді ж позитивне голосування, навіть якби законопроекти винесли на розгляд, залежить від так званої коаліції. Але вона фактично неіснуюча. Так що я не очікую розв'язання проблеми в парламенті цього скликання. Чому виборчими правами не цікавиться президент? Мені здається, що його передусім непокоїть те, скільки прибутку принесе його бізнес. А долі переселенців його не надто хвилюють».

Переносити не переносити

Ось уже кілька місяців у політичних колах обговорюють можливість перенесення президентських виборів на червень 2019 року. І чим нижчий рейтинг чинного глави держави (за даними абсолютно різних соціологічних опитувань, Порошенко навіть до другого туру не потрапляє), тим активніше ведуться ці розмови. Так що це — вкидання чи реальний сценарій?

Конституція України вказує на те, що чергові вибори президента повинні відбуватися в останню неділю березня п'ятого року повноважень глави держави. Начебто все зрозуміло. Аби ж то.

У 2014 році Конституційний суд за поданням народних депутатів визначив, що «положення частин першої, п'ятої статті 103 Конституції України необхідно розуміти так, що президент України обирається громадянами України на позачергових, як і на чергових, виборах строком на п'ять років». Саме за це трактування, якщо дуже захотіти, можна зачепитися, щоб пояснити, що чинний президент, мовляв, не допрацює два місяці до кінця своєї каденції. Експерти розповіли «ВВ», наскільки вірогідний сценарій перенесення виборів і що це дасть Порошенкові.

Політолог, голова «Єдиного координаційного центру «Донбас» Олег СААКЯН говорить, що чутки про перенесення волевиявлення поширюються людьми, наближеними до Адміністрації президента. І, судячи з усього, на це є політична воля, незважаючи на те, що перенесення виборів насправді суперечить Конституції, яка вказує чіткі строки.

«Подання до Конституційного суду про можливе перенесення й справді готується. Для того щоб виправдати потрібне рішення, можуть вдаватися до різних аргументів,

наприклад, говорити про неможливість перезавантаження ЦВК або зміну виборчого законодавства. Мовляв, краще почекати два місяці, щоб усе відбулося без збоїв.

Насправді майбутні президентські вибори позначаться на загальній політичній ситуації. Зокрема, влада покладаватиметься на адміністративний ресурс. Заради цього якраз і зірвані вибори в сотні об'єднаних територіальних громад. На цих виборах могла б знову перемогти партія «Батьківщина», як і в попередніх шести хвилях, і тоді президенту не було б на кого спертися. А якщо вибори не відбудуться, то влада зможе домовлятися з місцевими елітами й на повну потужність вмикати адмінресурс.

Також на Банковій вважають, що влітку виборець лідера перегонів Юлії Тимошенко буде не такий активний. Це ще один плюс від перенесення виборів для команди Порошенка.

Найближчого місяця ми зрозуміємо, що відбуватиметься далі. Але ставлю один до трьох, що сценарій перенесення виборів усе ж не буде задіяний», — прогнозує Олег Саакян.

Політичний експерт, голова Інституту публічної політики та консалтингу ІН-ПОЛІТ Сергій БИКОВ вважає, що команда президента справді хотіла б скористати-

ся «математичними складнощами» для того, щоб перенести президентські вибори на червень. Але відтермінування до 2020 року, як деякі лякають, точно не реальне, адже на це наші західні партнери очі не закривають.

«Конституційний суд, як ми пам'ятаємо, і раніше вже став інструментом для реалізації ініціатив влади. КС може протягнути потрібне рішення й перенести вибори на два місяці вперед... Утім, гадаю, на цей раз так не вийде», — пояснює експерт.

Для чого потрібне затягування з виборами? За словами Сергія Бикова, влітку явка на виборах була б явно нижчою.

«Після завершення політичного сезону люди хочуть просто виїхати кудись подалі на відпочинок і більше не думати про політику. І що менша явка, то більше можливостей для маніпуляцій. Але навіть це може не допомогти чинному главі держави вийти до другого туру.

З іншого боку, згідно з результатами останніх соціологічних опитувань, близько 80% виборців готові прийти на вибори президента в 2019 році. Люди розуміють, що саме вони можуть визначити долю держави на наступні п'ять років і що їхній голос має реальну вагу. Це довели шість хвиль виборів в об'єднані територіальні громади. Виборці побачили, що за допомогою такого демократичного процесу, як вибори, можна ламати кланово-олігархічну систему на місцях. Так був зруйнований міф про те, що голос виборця не має жодної цінності, а все вирішується в Києві», — завершує свої роздуми Сергій Биков.

**БЛИЗЬКО 80% ВИБОРЦІВ ГОТОВІ ПРИЙТИ НА ВИБОРИ
ПРЕЗИДЕНТА В 2019 РОЦІ. ЛЮДИ РОЗУМІЮТЬ, ЩО САМЕ ВОНИ
МОЖУТЬ ВИЗНАЧИТИ ДОЛЮ ДЕРЖАВИ НА НАСТУПНІ П'ЯТЬ
РОКІВ І ЩО ЇХНІЙ ГОЛОС МАЄ РЕАЛЬНУ ВАГУ. ЦЕ ДОВЕЛИ ШІСТЬ
ХВИЛЬ ВИБОРІВ В ОБ'ЄДНАНІ ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ**

Сторінку підготувала Марія АНІНА

На п'ятому році війни з Росією президент Петро Порошенко раптом прокинувся, стрепенувся і вирішив створити видимість бурхливої діяльності. Головний дипломат нашої країни анонсував розрив так званого Великого договору про дружбу, співпрацю і партнерство між Україною і Росією, який закріплює принципи стратегічного партнерства, визнання непорушності існуючих кордонів, поваги територіальної цілісності та взаємного зобов'язання не використовувати свою територію на шкоду безпеці один одного.

Красиві принципи, задекларовані в Договорі, який набрав чинності 1 квітня 1999 року, давно перекреслені діями Росії, яка порушила кожен пункт цього документа. Після початку збройної агресії проти нашої країни здавалося цілком логічним розірвати «паперову» дружбу. І розмови про це ведуться з 2014 року. А ось з діями все якось не складалося.

У 2016-му в МЗС під керівництвом Клімкіна вирішили, що розривати Великий договір не варто нібито через те, що спираючись на положення документа, ми можемо судитися з РФ через порушення статті про територіальну цілісність. Втім, у Гаазі Україна висуває зовсім інші претензії... Та й з огляду на те, що Росія давно з високої дзвіниці плює на міжнародне право й рішення міжнародних судів, розраховувати на те, що вона після вердикту Феміди поверне Крим і відкличе війська з Донбасу, не доводиться.

Активізація розмов про денонсацію Договору про дружбу припала на початок нинішнього року. Але знову «балакучі голови» з президентського табору затягли стару пісню. Наприклад, перший віце-спікер

го «хору». Примітно, що сам гарант ще у квітні 2018 року стверджував, що розривати повністю Великий договір про дружбу не можна і що в Раду буде внесено законопроект про одностороннє розірвання деяких положень згаданого документа в частині, де його дія несумісна з національними інтересами України, а також у частині реалізації українського права на самооборону. Проте законопроект так і не з'явився в парламенті...

Але не минуло й півроку, як Петро Олексійович змінив риторику.

«Нарешті сьогодні ми підійшли досить підготовлено і юридично захищено до наступного кроку — припинення дії Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією, який уже давно став анахронізмом. Уже найближчим часом я очікую від МЗС необхідний пакет документів для початку реалізації цього процесу», — зазначив Порошенко.

А буквально через кілька днів Клімкін відрепортував, що офіційне повідомлення російської сторони про намір припинити дію Великого договору відбудеться 30 вересня.

бити або запізнитися з термінами, Договір вважатиметься продовженим, що вкрай неоднозначно сприймуть як українці, так і наші західні союзники. А друга — вибори на носі. Тому політтехнологи шепнули президентові, що так можна залучити додатковий електорат, граючи на болючих струнах народу.

Втім, далеко не факт, що Договір у підсумку буде розірвано. Адже вже зараз та ж Ірина Геращенко в соцмережах наполягає на тому, що Україна не розриває договір, а просто відмовляється від його пролонгації.

«Це не синоніми. Ми не подарували Кремлю такий козир, наші позови в міжнародних судах базуються на

визнаю чи Росія вчоргове порушила положення цього Договору в частині непорушення кордонів. Заяви про те, що таким чином зникає правова підстава для переслідування Росії в міжнародних судах, — це абсолютна некомпетентність», — підкреслив він.

А доктор юридичних наук Олександр Мережко своєю чергою констатує, що юридичні наслідки анулювання Великого договору такі, що він просто перестає застосовуватися між сторонами. Це не призведе до припинення їхніх міжнародно-правових зобов'язань за загальним міжнародним правом, наприклад, до припинення зобов'язань сторін за Статутом ООН та

викликав до себе в часи Євромайдану. Саме він курирував російський напрямок. Саме він займався інформполітикою міністерства. Саме Демченко формулював і розсилає по наших посольствах вимоги — хто і що повинен говорити на зовнішньополітичній арені. Він особисто перевіряв, як працюють посольства над публічною компрометацією Юлії Тимошенко і Юрія Луценка під час і після їх ув'язнення», — написав журналіст на своїй сторінці у мережі «Фейсбук».

При цьому він додає: «Лояльні люди потрібні й Порошенкові. Уже в 2014 році Демченка запросили працювати на Банковому. Тоді в АП пояснювали, мовляв, він за часів Януковича налагодив хороші стосунки з Москвою, є хорошим переговорником із РФ. У тому числі в Мінському форматі. Тому Руслан Демченко став радником президента (підкреслю: проти-законно, адже він підпадає під люстрацію!), але залишався досі в тіні. А тепер одіозного дипломата вивели на світло. Це потужний плювок в обличчя тим дипломатам, які свого часу, попри тиск системи, підтримали Євромайдан і повірили в незворотні зміни».

І хоч та ж Геращенко почала захищати пана Демченка, мовляв, він багато робить, в тому числі в рамках Мінська, виникає підозра, що це все не просто так. І дуже не хочеться, щоб розмови про розірвання Великого договору на ділі виявилися звичайною «липою». Втім, навіть якщо влада і піде на відмову від дружби на папері, анулювання документа не означатиме, що наступним кроком стане розрив дипломатичних і тим більше торгових відносин. Нам просто загорнуть чергову напівправду в гарний папірець передвиборних обіцянок (або трагічний а-ля «Путін нападе») і змусять проковтнути. Але чи погодяться на це українці?

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

ЮРИДИЧНІ НАСЛІДКИ АНУЛЮВАННЯ ВЕЛИКОГО ДОГОВОРУ ТАКІ, ЩО ВІН ПРОСТО ПЕРЕСТАЄ ЗАСТОСОВУВАТИСЯ МІЖ СТОРОНАМИ. ЦЕ НЕ ПРИЗВЕДЕ ДО ПРИПИНЕННЯ ЇХНІХ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ЗАГАЛЬНИМ МІЖНАРОДНИМ ПРАВОМ, НАПРИКЛАД, ДО ПРИПИНЕННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ СТОРІН ЗА СТАТУТОМ ООН ТА ІНШИМИ ДЖЕРЕЛАМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

ВР Ірина Геращенко заявляла тоді, що шокована позицією політиків, які виступають за те, щоб Україна вийшла з цього Договору, «щоб не діяло жодне право, і ми самі подаруємо Донбас і Крим».

«Ми повинні вимагати від Російської Федерації повернутися до норм міжнародного права й виконувати закон, у тому числі й Договір про дружбу, який визнає суверенітет України, повагу нашої територіальної цілісності в міжнародно визначених межах — а це Донбас і Крим», — говорила вона.

Не відставали від віце-спікера і заступник голови президентської фракції у Верховній Раді Ірина Луценко, і віце-прем'єр з питань євроінтеграції Климпуш-Цинцадзе, і ряд інших осіб із провладно-

здавалося б, верховний головнокомандувач, який неодноразово бував у зоні бойових дій (у даному випадку не будемо уточнювати, на якій лінії та з якою кількістю охорони), перший має бути зацікавлений у тому, щоб розірвати цей документ якомога швидше. Оскільки зонайменше нелогічно говорити про агресію Росії, при цьому чіплятися за папірець, який уже давно нічого не значить. Але ж ні. Він тягнув час. І вийшов із заявою про розрив Великого договору саме зараз з двох банальних причин. Перша — в 2008 році Великий договір був продовжений автоматично до 1 квітня 2019 року. А ось повідомляти Росію про намір розірвати документ необхідно за шість місяців, тобто до 1 жовтня 2018-го. Якщо ж цього не зро-

казовій базі, що саме РФ порушила Договір, у тому числі в частині поваги до наших кордонів... І президент не висловлювався за розрив договору, коли він діяв, саме тому, що наші позови, які готували Мін'юст і МЗС, базувалися на доказовій базі порушення Договору Росією. Зараз підтримується логіка неперолонгації Договору, порушеного Росією. Зради немає», — констатувала вона.

Втім, у експертів дещо інший погляд на речі. Наприклад, экс-міністр закордонних справ Володимир Огризко впевнений, що справжній розрив Договору не позбавляє нашу країну правової підстави для переслідування Росії в міжнародних судах.

«На момент агресії РФ він (Договір про дружбу) був чин-

іншими джерелами міжнародного права.

Про те, що президент України не зацікавлений у повноцінному розриві відносин із Росією, свідчить і поява на спільному фото 13-ої наради керівників закордонних дипломатичних установ України Руслана Демченка — людини, яку Кабмін після Революції Гідності однією з перших звільнив із МЗС і яка на даний момент не має жодного стосунку до діючого дипкорпусу. Це помітив редактор «Європейської правди» Сергій Сидоренко.

«Демченко — це сірий кардинал МЗС за часів Кожари, який карав дипломатів за опонування «лінії партії», просував ідеї Януковича і був абсолютно лояльним до режиму. Про це можуть розповісти дипломати — наприклад ті, кого Демченко

(Закінчення. Початок на стор. 1)

Також експерт додав, що в країні, де велика частина економіки доларизована і всі базові активи визначаються через «зелений», де спостерігається колосальна залежність від імпортованих енергоресурсів за вартістю згідно з паритетом на міжнародних ринках, інфляція та курс — взаємозалежні й взаємодоповнюючі показники.

«Нинішній владі вигідно девальвувати національну валюту. Тому що завдяки цьому вона може виконати нереальний бюджет-2018. За зростання економіки на 2% всі чудово розуміли, що будуть друкувати гроші, а значить, станеться девальвація. Тільки за допомогою таких методів можна виконати бюджет, тому що скарби Януковича витрачені, частоти мобільного зв'язку продані і, по суті, гроші з повітря закінчилися. А приватизація і надалі не дає бажаного для уряду ефекту», — додав Олексій Куш.

Зі свого боку економіст **Віктор СКАРШЕВСЬКИЙ** підкреслив, що Нацбанк, обравши для себе пріоритетним напрямком зниження рівня інфляції, дещо злукавив.

«Адже інфляція в Україні йде в одній зв'язці з обмінним курсом, тому що українська економіка імпортозалежна в цілому на 50%, а по окремих споживчих товарах — на всі 80–100%. Відповідно, якщо станеться девальвація, то слідом за нею з невеликим лагом іде й інфляція, за яку, за словами НБУ, і відповідає регулятор. Виходить, що якщо Нацбанк не може контролювати девальвацію, то він і не

Нацбанк кинув гривню

може втримувати інфляцію. Отже, регулятор не виконує своїх функцій, прописаних у Конституції», — розповів він «ВВ».

На думку експерта, Нацбанк справді не може наказати курсу зупинитися на певній позначці. Все залежить від попиту й пропозиції: коли попит значно перевищує пропозицію, спостерігається девальвація гривні.

«НБУ за останній місяць півтора витратив близько 800 млн дол. із золотовалютних резервів на втримання курсу гривні. І все одно курс впав до 28 грн», — пояснює Віктор Скаршевський.

Він констатує, що регулятор не має інших інструментів підтримання нацвалюти, крім продажу золотовалютних запасів. Хіба що НБУ може по-

вернутися до тих методів, які застосовувалися раніше, але дуже негативно вплинули на українську економіку, обсяг іноземних інвестицій і призвели до виводу капіталу. Експерт не виключає, що якщо МВФ не надасть Україні черговий транш, регулятор може ввести обмеження на вивід дивідендів нерезидентами.

«Якщо минулого року вони вивели 1,7 млрд дол., то цього року очікується вивід 2,5–3 млрд дол., що, безумовно, впливає на попит на валюту й призводить до зменшення золотовалютних резервів. Але якщо НБУ піде на такі обмеження, це ще більше зіпсує й без того неблагополучний інвестиційний клімат України, ще більше погіршить економічну ситуацію і перспективи нашої країни», — пояснив експерт.

На переконання Олексія Куша, якби влада потребувала легітимізації з боку українців, а не зовнішніх кредиторів, то діяла б в інтересах народу. Експерт пояснив, що сьогоднішня політика плаваючого курсу є такою самою шкідливою крайністю, як і підтримання фіксованого курсу. Інфляційне таргетування було введено передчасно — без здійснення інституційних реформ в економіці й забезпечення стабільного курсу валюти впродовж кількох років. І це ні до чого доброго не призвело.

«Україні варто було б задекларувати на два-три роки курсовий коридор для адаптації до європейських ринків і фінансової системи ЄС, що створило б для інвесторів, бізнесу й населення горизонт

ПОЛІТИКА ПЛАВАЮЧОГО КУРСУ Є ТАКОЮ САМОЮ ШКІДЛИВОЮ КРАЙНІСТЮ, ЯК І ПІДТРИМАННЯ ФІКСОВАНОГО КУРСУ. УКРАЇНІ ВАРТО БУЛО Б ЗАДЕКЛАРУВАТИ НА ДВА-ТРИ РОКИ КУРСОВИЙ КОРИДОР ДЛЯ АДАПТАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ РИНКІВ І ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ ЄС

планування та заспокоїло б очікування. Також потрібно перейти від інфляційного таргетування до таргетування грошової маси, що забезпечить істотне зростання економіки», — уточнив він.

Віктор Скаршевський вважає, що для того, щоб не було девальвації й постійного зростання цін, потрібно змінювати структуру економіки, оскільки діюча — повністю залежна від зовнішньоекономічної кон'юнктури — запрограмована на періодичні кризи.

«Коли ціни на світових ринках на руду, зерно та метал зростають або перебувають на високому рівні, в країну надходить багато валюти і курс стабілізується. Це якраз і відбувалося в останні два з половиною роки. Якщо ж ціни на ці ресурси просядуть (а є підстави думати, що через торгові війни Трампа з усім світом саме це станеться до кінця цього — початку наступного року), ми побачимо справжню девальвацію. Досвід пережитих нами криз у минулому свідчить, що зниження цін на світових ринках на 15% призвело до девальвації гривні втричі. Зараз вона може бути ще глибшою», — підкреслив економіст.

Також Віктор Скаршевський вважає, що для того, щоб країна відходила від сировинної економіки й нарощувала експорт готової продукції, в тому числі машинобудівної, необхідно створювати зони пріоритетного розвитку, покращувати інфраструктуру, залучати зовнішні та внутрішні інвестиції, забезпечити захист власності, реформувати судову систему так глибоко, щоб рейдерські захоплення стали просто неможливими. Тобто потрібна база, яку, на жаль, сьогодні не створюють. Ось тому ми й спостерігаємо збільшення відтоку громадян із країни і зростання сировинної спрямованості економіки. Отже, й далі стежитимемо за танцями долара й дедалі крутішим пікіруванням гривні...

Олена САФОНОВА

ДУМКА ЕКСПЕРТА

«Ми є свідками банкрутства політики, яке може призвести до банкрутства всієї країни»

Віктор СУСЛОВ,
заслужений
економіст України,
екс-міністр економіки:

«Конституційним обов'язком Національного банку України є підтримання стабільності гривні. Але регулятор намагається нас переконати в тому, що стаття 99 Основного закону передбачає лише стримування зростання цін, тобто боротьбу з інфляцією, і що діяльність НБУ жодним чином не поширюється на визначення курсу нацвалюти. Це некоректно з економічної точки зору, адже стабільність валютного курсу — найважливіший елемент збереження стабільності гривні.

Девальвація національної валюти завжди призводить до подорожчання імпорту, в тому числі й сировинного. А ціна нафтопродуктів і газу, своєю чергою, закладається у вартість усіх товарів і послуг. Тобто девальвація завжди призводить до зростання цін та інфляції. Так що навіть якщо Нацбанк своє завдання вбачає в боротьбі з інфляцією, він мусить забезпечувати стабільність курсу.

Заяви, мовляв, НБУ не збирається підтримувати курс гривні, породжують

негативні очікування. Бізнес і населення починають активніше скуповувати валюту, що лише посилює тенденції до девальвації.

Втім, дії Нацбанку спростовують заяви його деяких керівників. Регулятор, намагаючись втримати курс від сильного падіння, продав упродовж минулого місяця понад 700 млн дол.

Інша справа, що дії НБУ не є ефективними, адже йому ніяк не вдається стабілізувати гривню. Падіння курсу нацвалюти — це результат ще й інших помилок економічної політики, її дисбалансів і перегинів, зокрема перевищення імпорту іноземних товарів над експортом української продукції. Це негативне сальдо торгового балансу утворює головну частину негативного сальдо рахунку поточних операцій. Виходить, що перекирвати відтік валюти Україна може тільки за рахунок позикових коштів, що призводить до зростання зовнішнього боргу. При цьому кредитори розуміють, що Україна не зможе їх повернути через безперервне накопичення позик. Тому ціна цих кредитів постійно зростає. Останнє розміщення цінних паперів уряду на зовнішньому ринку показало, що 725 млн дол. було залучено в борг

під більш ніж 9% у валюті. І якщо Україні дають кредит під такі високі відсотки, то це означає, що наша економіка важко хвора і прогноз украї негативний.

Захід в умовах геополітичного протистояння з РФ має не допустити офіційного дефолту нашої країни. Тому він буде змушений вчергове дати Україні гроші. Гадаю, що місія МВФ, яка приїжджає 6 вересня, буде в прискореному режимі ухвалювати рішення про надання нам чергового траншу. Однак навіть нові кредити і те, що НБУ продовжить продавати валюту, буде лише відтермінуванням. Адже нині ми є свідками банкрутства політики, яке може призвести до банкрутства всієї країни.

На жаль, Україна поки не може відмовитися від співпраці з МВФ. Однак після проведення переговорів і отримання чергового траншу слід міняти економічну політику країни. Необхідно стимулювати експорт, створювати реальні умови для приходу іноземних інвестицій. Але для цього треба викоринити корупцію, що в наших умовах означає повну зміну системи влади. Це можуть зробити виборці на президентських і парламентських виборах наступного року».

Трампа готується до війни в космосі, і правильно робить

Таємнича вогняна куля приблизно місяць тому пронеслася над землею і впала неподалік від Туле — бази раннього попередження у Гренландії, яка служить очима і вухами Америки. Що змусило Пентагон понервувати: адже це могла бути і ворожа ракета. ВПС США найбільше бояться втратити свій «зір», зробившись уразливими для першого удару і ризикуючи, як вони висловлюються на своєму жаргоні, бути «оперлхарбореними».

Світ дуже залежить від безлічі супутників, які обертаються навколо Землі. Вони необхідні для навігації, судноплавства, надточної синхронізації годинників, роботи мобільних телефонів, телебачення, для прогнозів погоди... А головне — жодна армія не зможе функціонувати без щосекундної інформації з космосу. Тільки ВПС США використовують 31 супутник GPS.

Відбувається тут, унизу. Космічний простір воєнізується з тих пір, як росіяни відправили на орбіту перший супутник; геостаціонарна орбіта має стратегічне значення, тож рано чи пізно за неї почнеться боротьба.

Сьогодні всім треба працювати над захистом супутників своїх країн від атак як у космосі, так і з Землі. У 2007 році Китай за допомогою ра-

перших кроків перед початком великої війни.

Усі військові академії, особливо російські, намагалися втовмачити майбутнім генералам, що в битві необхідно захоплювати висоти. Зараз ці висоти — не гірські перевали в Афганістані, а космос. Операція «Буря в пустелі» в 1991 році це продемонструвала: GPS зіграла вирішальну роль, дозволивши швидко перетнути в темряві величезні простори пустелі, нанести удар по Саддаму Хусейну і звільнити Кувейт...

Занадто довго війна в космосі була сферою діяльності письменників-фантастів і трохи нудних офіцерів, які сиділи в міністерствах оборони і строчили тривожні службові записки, які ніхто не читав...

МЕТЕОРИТ, ЩО ВПАВ ПОБЛИЗУ ТУЛЕ, ДОПОМАГАЄ ПРЕЗИДЕНТУ ТРАМПУ РЕКЛАМУВАТИ НОВИЙ ПЛАН СТВОРЕННЯ ОКРЕМИХ КОСМІЧНИХ СИЛ ОСОБЛИВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ НАРІВНІ ІЗ СУХОПУТНИМИ, МОРСЬКИМИ І ПОВІТРЯНИМИ ВІЙСЬКАМИ. ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ, ЩО ЦЕ БУДЕ ЕЛІТНА ГРУПА КОСМІЧНИХ ВІЙСЬК ЧИСЕЛЬНІСТЮ 30 ТИСЯЧ ЧОЛОВІК

Метеорит, що впав поблизу Туле, допомагає президенту Трампу рекламувати новий план створення окремих космічних сил особливого призначення нарівні із сухопутними, морськими і повітряними військами. Передбачається, що це буде елітна група космічних військ чисельністю 30 тисяч чоловік.

Планується привести ці сили в стан боєготовності до 2020-го — року повторної передвиборчої кампанії президента. Тому критики підозрюють, що це просто рекламний трюк.

Стендап-коміки жартують: Трамп хоче «зробити галактику знову великою». Але є і серйозні заперечення, серед них головне — цей крок призведе до того, що космос буде воєнізований.

Однак немає чіткого розмежування між тим, що відбувається в космосі, й тим, що

кети знищив власний метеорологічний супутник, показавши, що у нього є досить точна зброя, щоб вражати цілі в космосі. Він же запустив перший в світі супутник, який може передавати і отримувати інформацію за допомогою квантової криптографії, тобто використовує космос для створення невразливих для злому мереж... У цей час і Росія провела успішні випробування протисупутникових ракет.

Дотепер усі методи роботи з погрозами в космосі здійснювалися через ВПС США. Якщо ідея Трампа матиме успіх, підхід стане більш глобальним. Уже йде робота над використанням лазера для засліплення супутникових датчиків і оснащенням супутників приладами, що створюють перешкоди. Кібератаки на наземні станції супутників давно вважались одним із потенційних

Але тепер космічна війна — предмет не тільки наукової фантастики, а й реальної політики. Можливо, Трамп розглядає ідею створення командних центрів для ведення космічної війни лише як щось на кшталт програми «зоряних війн» Рональда Рейгана, яка передбачала знищувати радянські балістичні ракети в повітрі променевою зброєю, що складається з комбінації супутників. Ці плани тоді так стривожили Москву, що вона була готова на значний компроміс із питання ядерних озброєнь. Можливо, Трамп базикає про все це, щоб змусити Москву і Пекін піти на поступки, а потім закине плани зі створення космічних військ. Це було б невирішеним рішенням.

Роджер БОЙЕС
The Times, Велика Британія
(Матеріал друкують зі скороченнями)

Галас навколо «кризи демократії» занадто роздутий

Турецький авторитарний лідер Реджеп Ердоган нападає на «процентне лобі», звинувачуючи його в економічній кризі у себе в країні, диктатура Нікарагуа мобілізується проти власного народу, а соціалістична утопія Венесуели все глибше занурює її в хаос. Дивно, що на тлі всього цього ми дуже часто чуємо, що визначальним політичним сценарієм нашого часу є «криза демократії».

Слід визнати: є ознаки того, що політичні системи, засновані на принципах згоди, дають збої і працюють не зовсім так, як повинні. Йдеться, зокрема, про зростання екстремізму та антисемітизму в британській Лейбористській партії. Про розвал основ політичної системи загрузлої у скандалах Бразилії. Про твердий намір Віктора Орбана створити в Угорщині «неліберальну демократію», а також про деструктивні кроки адміністрації Трампа, що викликають поляризацію в суспільстві. Якщо говорити в ширшому плані, то, за даними Freedom House, з 2006 року стан громадянських і політичних свобод погіршився в 113 країнах і покращився лише в 62-х.

Але невдачі і провали в авторитарних державах зазвичай набагато серйозніші, ніж проблеми, що хвилюють професійних панікерів ліберального Заходу. У демократичному світі немає таких криз, які можна порівняти з економічним провалом в Ірані, моторошними умовами в Сирії або потрясіннями і плутаниною в Демократичній Республіці Конго, де заходам з ліквідації епідемії лихоманки Ебола перешкоджають збройні повстанські угруповання.

Навіть Китай, який часто називають зразком нового авторитаризму, не витримує головного тесту на ефективність управління. Китайські цензори видаляють в Інтернеті зображення Вінні-Пуха — дехто каже, що цей ведмідь «із дуже низьким коефіцієнтом розумових здібностей» має небезпечну і провокаційну схожість із Сі Цзіньпіном. Але в тому, що стосується більш важливих питань, влада, судячи з усього, парализована.

Китайські лідери знають, що їхня країна страждає від масштабного надлишкового інвестування в сфері будівництва і виробництва, що її ринок нерухомості — це бульбашка, на тлі якої тюльпанова лихоманка в

Голландії здається досить помірною, що і звичайний борг, і борг у тіньовій банківській системі дуже великі і ростуть занадто швидко. Але незважаючи на те, що Компартия централізує владу і придушує інакомислення, в питаннях, що стосуються витратної та складної роботи з переводу економічного розвитку Китаю на стійкі рейки, вона вагається. Китайська влада намагається вирішити деякі із цих проблем, але часто відступає, коли проявляються негативні наслідки реформ і впливові кола починають чинити опір.

Ані Китай, ані інші великі диктаторські режими не пропонують модель, здатну змінити світ так, як це робить протягом двох останніх століть ліберальна демократія. Ісламістська демократія Ердогана є фікцією; боліваріанський соціалізм Уго Чавеса призводить лише до голоду і насильства. Саудівці вживають термінових заходів для реформування своєї монархії, яка існує на нафтодолари, поки не відбувся її крах, а Куба пожинає плоди свого соціалістичного проекту, що зазнав історичного фіаско. ХХІ століття — це епоха багатьох подій, але тільки не «весни автократів».

Ті, кого найбільше турбує демократія, зазвичай найпильнішу увагу зосереджують на ролі авторитарних держав (особливо Росії) у дестабілізації слабких демократій. РФ явно прагне просувати свій зловмисний порядок денний, використовуючи сумнівні засоби. І те, що їй вдалося викликати таку тривогу серед західних еліт, свідчить, що її старання були не зовсім марними. Але знищити демократію за кордоном Путін нездатний — так само, як нездатний відродити застійну економіку Росії.

Уолтер МІД
The Wall Street Journal, США
(Матеріал друкують зі скороченнями)

ЗНИЩИТИ ДЕМОКРАТІЮ ЗА КОРДОНОМ ПУТІН НЕЗДАТНИЙ — ТАК САМО, ЯК НЕЗДАТНИЙ ВІДРОДИТИ ЗАСТІЙНУ ЕКОНОМІКУ РОСІЇ

Популярний голлівудський актор Марк Уолберг практично ніколи не помиляється у виборі ролей. При цьому він любить експериментувати, майстерно жонглює образами і амплу. Його фільмографія може позаздрити будь-який суперстар: «Милі кістки», «Криві і потім: Анаболіки», «Відступники», «Пограбування по-італійськи», «Контрабанда», «Два стволи», «Здрастуй, тато, Новий рік» — все це стовідсоткові кінохіти. Ось і цього разу здавалося, що новий фільм, в якому Уолберг зіграв головну роль, також захопить глядача. Та де там! Картина «22 милі» лише розчарувала.

Отже, «примари» — елітний і надсекретний загін розвідки США. Ці фахівці готові перевірити найбрудніші і неймовірні операції. Одного разу до них доставляють поліцейського-індонезійця Лі Нура (іко Ювайс). Він знає, де знаходиться радіоактивний цезій, який наполегливо розшукують американці. Але готовий надати інформацію лише після того, як його переправлять до США. Керівник спецзагону Бішоп (Джон Малкович) відправляє команду на чолі з Джеймсом Сільвою (Марк Уолберг), щоб відвезти інформатора в аеропорт. Здавалося б, що все просто. Ці «міцні горішки» і більш складні завдання вирішували. Але виявляється, що це будуть найстрашніші і найнебезпечніші 22 милі в житті «привидів», адже індонезійська влада не має наміру відпустити Лі Нура. Згідно з сумними канонами жанру велика частина команди не доїде до пункту призначення. А герой Марка Уолберга неодмінно живе. Як і свідок. Але щось у всій цій історії не так. Що? Про це ви дізнаєтесь лише доди-

ввишись стрічку до кінця. Якщо, звичайно, витримаєте. Кінцівка нібито несподівана, втім, прораховується, як і весь сюжет. Сценарій буквально написаний за формулою: проїхали кілька миль, постріляли і хтось помер, втекли, змінили машину. Проїхали ще кілька миль, знову постріляли, знову хтось загинув, знову поміняли авто. Проїхали ще декілька миль... Ну і так до самого аеропорту. За

великим рахунком можна подивитися перші п'ятнадцять хвилин фільму і вже повернутися до самого фіналу. Ви все одно нічого не втратите. Є бойовики, які справді захоплюють, і навіть моторошні перестрілки мають там хоч якийсь сенс. У картині

Чому «22 милі» — це не «16 кварталів»

«22 милі» все це неабияк напружує. Режисер Пітер Берг підійшов до своєї роботи взагалі без душі.

Втім, і виконавець головної ролі Марк Уолберг грав без нахнення. Але це зрозуміло, адже

завжди показує високий клас гри, нині просто кривлявся і перегравав. Усі інші також навіювали тугу. А ще незрозуміло, що в цій стрічці забув той же Джон Малкович. Невже на голлівудському ринку праці справи йдуть

важливого свідка Едді Банкера (Мос Деф), котрий викриває кількох продажних поліцейських. Так ось, 16 кварталів — це відстань від поліцейської дільниці до будівлі суду в одному з районів Нью-Йорка. Подолати її також було вкрай складно, адже на Едді полювали ті самі «первертні». Картини зняті фактично за однією схемою. Але на відміну від «22 миль» фільм «16 кварталів» дуже глибокий: персонажі прописані просто чудово, є тут мораль, не позбавлена стрічка сентиментів. Це була дуже сильна кримінальна драма. Та й актори в ній грали блискуче. Брюс Вілліс тоді ще був сповнений сил і харизми, Мос Деф показав найвищий клас. А ще закінчення цієї стрічки було несподіваним. Такі кінцівки справді зачіпають глядача. На противагу цьому «22 милі» — абсолютно мертвий фільм, що не несе ніякого сенсу.

НА ВІДМІНУ ВІД «22 МИЛЬ» ФІЛЬМ «16 КВАРТАЛІВ» ДУЖЕ ГЛИБОКИЙ: ПЕРСОНАЖІ ПРОПИСАНІ ПРОСТО ЧУДОВО, Є ТУТ МОРАЛЬ, НЕ ПОЗБАВЛЕНА СТРІЧКА СЕНТИМЕНТІВ. ЦЕ БУЛА ДУЖЕ СИЛЬНА КРИМІНАЛЬНА ДРАМА

йому дістався досить дивний персонаж із трохи нестійкою психікою (у фільмі навіть діагноз вказували). Та чомусь здається, що в реальності таку людину ніколи в житті не взяли б на службу. Тим більше не дали б керувати спецзагоном. Уолберг, який

настільки погано? Насправді фільм «22 милі» дуже схожий на відому картину 2006 року за назвою «16 кварталів». Нагадаємо, в стрічці режисера Річарда Доннера йшлося про поліцейського Джека Мослі (Брюс Вілліс), який повинен доставити в суд

Нинішня осінь буде особливо цікавою, адже в ефір вийдуть відразу декілька дуже очікуваних серіалів. Так, 3 листопада стартує шостий сезон культового «Карткового будиночка». У нових епізодах глядачі не побачать актора Кевіна Спейсі, якого звільнили через скандал, пов'язаний із сексуальними домаганнями. Однак є абсолютна впевненість, що навіть без Спейсі цей телефільм все одно приємно здивує глядача. А вже в ньому залишилася Робін Райт... До речі, до акторського складу приєднається ще одна зірка Голлівуду — популярна актриса Дайан Лейн. Утім, це лише одна з небагатьох прем'єр.

Зірки йдуть в серіали:

зустрічайте Шона Пенна, Джулію Робертс і Меріл Стріп

9 вересня американський кабельний телеканал Showtime представить на суд глядачів трагікомічний серіал під назвою «Жартую», головну роль виконує Джим Керрі. Знаменитий комедійний актор перетвориться на ведучого дитячих передач, веселого і безтурботного Містера Піклза, у реальному житті якого назриває справжня катастрофа... До речі, режисерське крісло зайняв Мішель Гондрі, який раніше працював із Керрі в картині «Вічне сяйво чистого розуму».

14 вересня сервіс Hulu представить науково-фантастичний телефільм «Перші» від сценариста «Карткового будиночка» Бо Уїллімона. Серіал розповідь про міжпланетну колонізацію і, відповідно, про безпеку, з якими стикаються хоробрі добровольці на Марсі. У центрі історії не тільки астронавти, а й їхні близькі, що залишилися на Землі. У фільмі знявся актор Шон Пенн,

який грає роль колишнього астронавта NASA Тома Хаггерті.

21 вересня платформа Netflix презентує серіал «Маніяк», творцем якого став Кері Фукунага. Головні ролі в багатосерійному фільмі виконали дворазовий номінант на премію «Оскар» Джонн Хілл і володарка золотої статуетки Емма Стоун. Ця історія розповідає про хлопця і дівчину, які погодилися протестувати новий фармацевтичний засіб. Його розробники стверджують, мовляв, ліки здатні допомогти подолати навіть психічні недуги. Головні герої пройняті натхненням і зовсім не думають про можливі побічні ефекти...

2 листопада канал Amazon випустить багатосерійний трилер під назвою «Повернення додому», режисер Сем Есмейл. Головну роль виконала оscarоносна Джулія Робертс! Голлівудська дівка зіграла соціального працівника, що

перебуває на службі секретної урядової організації. Героїня Робертс допомагає солдатам, котрі щойно повернулися з війни, адаптуватися до нормального життя.

Тож, як бачите, осінь і справді буде вражаючою. Глядачі у всьому світі чекають виходу другого сезону популярного серіалу «Велика маленька брехня». Але канал НВО почне його демонстрацію не раніше наступного року.

Продюсери багатосерійного фільму засмутили кіноманів, розповівши про те, що проект залишив режисер Жан-Марк Валле, а його місце зайняла Андреа Арнольд. Утім, три головних ролі, як і раніше, гратимуть Ніколь Кідман, Різ Уїзерспун і Шейлін Вудлі. Але найголовніший сюрприз полягає в тому, що в цьому серіалі з'явиться Меріл Стріп! Тож можна трохи і почекаати...

Сторінку підготувала Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26
Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ»
Тел.: (044) 359-04-54
e-mail: gazetavv@i.ua
Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
Наклад 10 386 прим.
Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)

При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове.
Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.